

Gildeskål
kommune

Planstrategi 2024-2027

Vedtatt av Kommunestyret

Innhold

1.	Innledning.....	3
2.	Plansystemet i Gildeskål	3
3.	Nasjonale forventninger til planleggingen	4
4.	Utviklingstrekk i Gildeskål (fra kunnskapsgrunnlaget)	5
5.	Muligheter og utfordringer	7
5.1.	Demografi, bolyst, folkehelse, aldersvennlig samfunn, sosial bærekraft	8
5.2.	Natur, klima og bærekraftig utvikling	8
5.3.	Verdiskaping, næringsutvikling og sysselsetting	8
5.4.	Samferdsel og mobilitet	9
5.5.	Samfunnssikkerhet og beredskap.....	9
6.	Status på gjeldende planstrategi	10
7.	Evalueringsav kommuneplanens samfunnsdel	11
8.	Planbehov innenfor tjenesteområdene	12
8.1.	Helse og omsorg	12
8.2.	Familie, oppvekst og kultur	12
8.3.	Plan og samfunn	12
	Planbehov.....	12
9.	Tabell: Planbehov 2024-2027	14

1. Innledning

Det nyvalgte kommunestyret skal i løpet av det første året legge fram forslag til kommunal planstrategi. Planstrategien er et hjelpemiddel for det nye kommunestyret til å avklare hvilke planoppgaver kommunen skal prioritere i valgperioden for å møte kommunens behov. Den bør omfatte en drøfting av kommunens strategiske valg knyttet til samfunnsutvikling, herunder langsiktig arealbruk, miljøutfordringer, sektorens virksomhet og en vurdering av kommunens planbehov i valgperioden, men den skal være behovsstyrt og ikke gjøres mer omfattende enn nødvendig.

Bak planstrategien ligger en helhetlig samfunnsanalyse (kunnskapsgrunnlag). Kunnskapsgrunnlaget gir et godt bilde av situasjonen for kommunen og legger grunnlag for planstrategi/kommuneplan, handlingsprogram/økonomiplan og sektor-/delplaner.

Planstrategien skal ifølge loven ta stilling til om kommuneplanens samfunnsdel skal revideres.

Andre sentrale planer som er gjeldende blir også gjennomgått med tanke på om de skal opprettholdes, rulleres eller fases ut. Om kommunen har nye plan- og utredningsbehov tas dette inn i planstrategien. Ifølge plan- og bygningsloven (pbl § 10-1) skal kommunen vedta en ny planstrategi innen ett år etter at nytt kommunestyre er konstituert. Planstrategien er retningsgivende for kommunens arbeid, men den har ingen direkte rettsvirkning for innbyggerne.

2. Plansystemet i Gildeskål

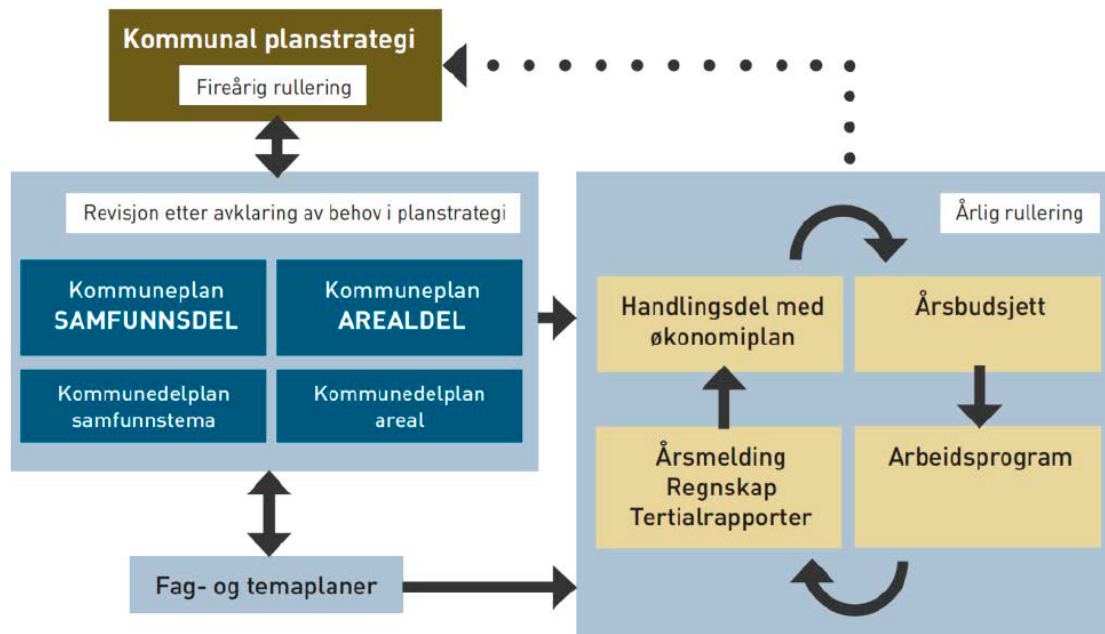
Planstrategien og kommuneplanens samfunns- og arealdel er en del av øverste strategiske nivået. I planstrategien skal kommunen drøfte om det er behov for revisjon av kommuneplanens samfunns og/eller arealdel.

Kommuneplanens samfunnsdel er en del av kommunens overordnede planverk. Her er det gjennom en omfattende prosess beskrevet fokusområder, mål og strategier for kommunens utvikling i et 12-årsperspektiv. Kommuneplanens samfunnsdel ble vedtatt i kommunestyret 19.10.2021.

Kommuneplanens arealdel er en overordnet plan som angir hvordan arealene i kommunen skal brukes og disponeres. Den er et viktig styringsverktøy for kommunen med tanke på utviklingen av områdene innenfor kommunens grenser. Kommuneplanens arealdel er under revisjon og det forventes vedtak i løpet av 2024.

På neste nivå har vi det vi temaplaner, fagplaner, reguleringsplaner og strategier. Disse skal følge opp hovedmål og hovedsatsningsområder i kommuneplanens samfunnsdel, eller konkretisere arealbruken for et avgrenset geografisk område.

På tredje nivå prioriteres tiltak gjennom kommuneplanens handlingsdel og økonomiplan. Her fremgår det hva kommunen vil prioritere de neste fire budsjettårene for å nå kommuneplanens mål. Det er i denne sammenhengen viktig at å ha en god kobling mellom de overordnede planene og handlings- og økonomiplan.

Skjematisk fremstilling av det kommunale plansystemet

I tillegg kommer reguleringsplaner som del av plansystemet.

3. Nasjonale forventninger til planleggingen

Regjeringen legger hvert fjerde år fram nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging for å fremme en bærekraftig utvikling i hele landet. Fylkeskommunene og kommunene skal følge opp de nasjonale forventningene i planstrategier og planer.

De gjeldende nasjonale forventningene til regional og kommunal planlegging ble vedtatt 20.06.2023. I inneværende periode er regjeringen spesielt opptatt av følgende tema:

- Samordning og samarbeid i planleggingen
- Trygge og inkluderende lokalsamfunn
- Velferd og bærekraftig verdiskaping
- Klima-, natur og miljø for framtida
- Samfunnssikkerhet og beredskap

Bærekraftsmålene, nasjonale klima- og miljømål, lokalt folkestyre og løsninger som styrker verdiskaping og bosetting i hele landet, legges til grunn for den overordnede samfunns- og arealplanleggingen og for statens deltakelse i planprosessene.

Regjeringen vil legge til rette for bosetting, næringsutvikling og et godt tjenestetilbud i bygd og by i hele landet. Det er særskilt viktig å sikre at det legges til rette for vekst og utvikling i områder med svak eller negativ befolkningsutvikling, her skal det legges betydelig større vekt på lokale vurderinger og prioriteringer.

Det forventes samtidig at det ved revidering av kommuneplanens arealdel, skal vurderes endringer i tidligere godkjent arealbruk av hensyn til klima, naturmangfold, kulturmiljø, jordvern, reindrift, klimatilpasning, samfunnssikkerhet og et hensiktsmessig utbyggingsmønster. Videre skal viktig

naturmangfold, jordbruksareal, vannmiljø, friluftslivsområder, overordnet grønnstruktur, kulturmiljø og landskap kartlegges og sikres i planleggingen. Samlede virkninger av eksisterende og planlagt arealbruk vektlegges.

4. Utviklingstrekk i Gildeskål (fra kunnskapsgrunnlaget)

Gildeskål kommune har samme utviklingstrekk som de fleste andre Nordlandskommuner.

Folketallet i Gildeskål kommune har økt de siste to årene, etter flere år med nedgang i folketallet. Per 1. januar 2024 har Gildeskål kommune 1958 innbyggere.

Folketallsutviklingen forklares både av antall fødte barn i kommunen, og av endringer i flytting og innvandring. Det er flyktningestrømmen fra Ukraina som har bidratt til den nylige befolkningsøkningen. Personer over pensjonistalder utgjør en stadig større del av befolkningen i Gildeskål kommune, samtidig som andelen mellom 0-19 år går ned.

Ifølge Statistisk sentralbyrå sin framskriving av folketall, vil folketallet i Gildeskål kommune øke med 179 personer - til 2137 innbyggere frem mot 2050. Størst vekst er det i aldersgruppen 67 år og eldre.

Det hefter usikkerhet ved prognosen, prognoser fra SSB fra tidligere år ikke har vært i samsvar med den reelle situasjonen.

Gildeskål kommune har hatt en positiv nettoinnflytting fra 2020 og frem til i dag. Pr. 1.1.24 var det en netto innvandring på 30 personer og en netto innenlands innflytting er på 10 personer.

Antallet på aleneboere i Gildeskål kommune øker, dette er en trend i hele landet. I 2023 var 43% aleneboende i Gildeskål kommune, i 2014 var andelen 39%. De fleste innbyggerne i Gildeskål bor i eneboliger (95%).

Oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer fra 2024 – 2027 peker på følgende hovedutfordringer- og ressurser for folkehelse i Gildeskål:

Folkehelseutfordringer:

- Befolkningssammensetning med økende andel eldre og færre i yrkesaktiv alder
- Psykisk helse og rus alle aldersgrupper
- Trivsel barn og unge (skole og fritid)
- Inaktivitet, overvekt og fedme

Folkehelseressurser:

- Tjenestene rundt barn og unge er bevisst utfordringene og har iverksatt tiltak
- Arbeidsplasser med helsefremmende fokus for sine ansatte
- Aktive frivillige lag og foreninger

I Gildeskål kommune har vi fire grunnskoler der tre av disse er oppvekstsentre. Vi har i tillegg to frittstående barnehager. Trenden er at det er nedgang i elevtall på skolene, men på grunn av mottak av en stor andel flyktninger har elevtallet ikke gått nevneverdig ned de siste to årene.

Gildeskål kommune tilbyr helse -og omsorgstjenester i et stort omfang innenfor alle tjenesteområder. Det er kort ventetid på å motta et tjenestetilbud. Bruk av teknologi for å bedre tjenestetilbudet er kommunen godt i gang med, men det er behov for flere medarbeidere med kompetanse innenfor dette området.

Gildeskål kommune har en høy andel sysselsatte i basisnæringene (jordbruk, fiskeri, skogbruk, industri, elektrisitet), Havbruksnæringens betydning for Gildeskål er stor. Halvparten av omsetningen

i alle aksjeselskap i Gildeskål står havbruksaktørene for. Da er ikke slakteriet og leverandørnæringen tatt med i tallene. Behov for lokal tilrettelegging for videre utvikling innen oppdrett av laks er i all hovedsak knyttet til tilrettelegging av areal og boliger. Gildeskål har en lav andel sysselsatte i besøksnæring sett opp mot tallene i Nordland.

Arbeidsledigheten har over mange år vært svært lav, med unntak av en kort periode under pandemien. Tallet for Gildeskål ligger 0,2 prosentpoeng over tallet for Nordland ved utgangen av 2023. Det er en økning i sysselsatte over tid; økningen er på 136 de siste ti årene.

Pendleraktiviteten er høy. For første gang har andelen som registreres som innpendlere til Gildeskål blitt større enn andelen som registreres som pendlere ut av Gildeskål.

Det å begrense klimaendringene og å utvikle bærekraftige samfunn er vår tids største utfordring. I Gildeskål kommune kommer de største utslippene av klimagasser fra transportsektoren/båttrafikk. Deretter kommer utslipp fra vegtrafikk og jordbruk.

Klimaendringene vil for Nordland og Gildeskål kommune særlig føre til behov for tilpasning til kraftig nedbør og økte problemer med overvann; endringer i flomforhold og flomstørrelser; jordskred og flomskred, samt havnivåstigning og stormflo. For å nå klimamålene og møte nye pålegg og krav er det viktig at det jobbes med å begrense utslipp fra alle sektorer i samfunnet.

Link til Kunnskapsgrunnlaget 2024:

<https://www.gildeskal.kommune.no/getfile.php/5324931.2129.ktnkztwnnws7z/Kunnskapsgrunnlag+2024.pdf>

5. Muligheter og utfordringer

Kommunedirektørens ledergruppe har gjennomført en SWOT-analyse, som lister opp styrker, svakheter, muligheter og trusler for Gildeskål kommune:

Styrker Rimelig robust økonomi Kommunen har naturressurser (kraft, havbruk) Kommunen er en sentral distriktskommune – nært sentra sammen med distrikts kvaliteter Kommunen har et robust omfang tjenester (en del av sosial bærekraft) Gildeskål er et inkluderende samfunn Kommunen satser på ungdommen Kommunen satser på boligbygging Kommunen representerer gode utviklingsmuligheter som organisasjon Kommunen representerer en arena for å bygge breddekompetanse Kommunen har et rikt kulturliv	Svakheter Kommunen er sårbar i kampen om arbeidskraft Kommunen har mye areal og vedlikeholdsetterslep Kommunen har mulige kapasitetsutfordringer vann i fremtiden Kommunen har en grad av «stedskamp» Kommunen har en del utfordringer i mangel av tilhørighet (små forhold)
Muligheter Stor politisk vilje til samfunnsutvikling Økonomi gir handlingsrom (ennå) Vilje for å styrke bokvalitet og bolyst (sosial bærekraft) Kommunen arbeider målrettet for å bli enda mer «digital» bredbånd Kommunen representerer en organisasjon med karrieremuligheter Kommunen er oversiktlig, og man kan bli sett Kommunen er i prosess til å bli med tverrfaglig og forebyggende	Trusler Svak fremtidig rekrutteringsevne er en potensiell trussel Økonomisk bærekraft kan utfordres (omlegging inntekter, og bruk) Sentralisering Demografisk skjevhet Logistikk og kommunikasjon utfordrer samfunnets funksjonalitet Lite areal – store områder båndlagt – marin grense

Plan og eiendomsutvalget hadde et gruppearbeid om SWOT-analysen i møte 28.05.24. De er i stor grad enig i analysen, men har understreket/tilføyet følgende:

Styrker Økonomi Naturressurser Boligbygging Gode muligheter for idrett og friluftsliv Mye flinke folk Gode tjenester	Svakheter Få mennesker Mangler arbeidskraft/kompetanse Vanskelig å beholde folk/kompetanse For lite boliger Dårlig kommunikasjon (samferdsel) Vedlikeholdsetterslep
Muligheter Gründervennlig kommune (SNU) Satse mer på unge folk i styre og stell Økonomisk handlingsrom Bolyst	Trusler Vern/restriksjoner på areal hindrer utvikling Avgjørelser på båt- og ferjeruter (NFK) Manglende rekruttering

5.1. Demografi, bolyst, folkehelse, aldersvennlig samfunn, sosial bærekraft

Befolkningen i Gildeskål kommune blir stadig eldre, på lik linje med mange andre kommuner i fylket og landet for øvrig. Flytninger fra Ukraina har bidratt til en vekst i folketall de siste årene, men trenden er at folketallet går ned og befolkningen blir eldre. Det er viktig at tjenester innenfor alle sektorer bidrar til at kommunens innbyggere kan leve gode liv og klare seg selv så lenge som mulig. Aldersvennlig samfunn må forankres i kommende planer og strategier.

Det er samtidig viktig å beholde de som ønsker å bo i kommunen gjennom tilrettelegging for boliger, jobber, møteplasser og aktiviteter. Gildeskål kommune har en aktiv frivillig sektor som er og vil bli en viktig medspiller også i årene fremover.

Barn og unge i Gildeskål skårer lavere enn i Nordland og landet for øvrig på blant annet trivsel (skole og fritid). Det er derfor viktig å holde oppe trykket på tiltak rundt barn og unge slik at de opplever trivsel gjennom aktivitet, tilhørighet og mestring.

5.2. Natur, klima og bærekraftig utvikling

Norge skal være lavutslippssamfunn innen 2050, og det er et økende politisk og administrativt fokus på klima, miljø og bærekraftsmål.

Klima og miljøkrav blir mer og mer relevant i all utbygging og drift av kommunale bygg og anlegg. I de nye anskaffelsesreglene skal 30% av tildelingskriteriene vektas i forhold til klima og miljø.

Den største kilden til utslipp av klimagasser i Gildeskål kommune kommer fra sjøfart. Vegtrafikk, og jordbruk står for de største utslippene etter sjøfart. Utslipp fra sjøfart har økt, mens de øvrige har gått noe ned. Null-utslippssamfunn krever tiltak innenfor alle sektorer, og det er behov for å se på hva Gildeskål kommune kan bidra med lokalt.

5.3. Verdiskaping, næringsutvikling og sysselsetting

Verdiskaping og næringsutvikling er avhengig av naturressurser, kraft, arealer og folk/kompetanse. I forslag til revidert arealdel er det begrensninger på hvor det kan tillates ny bolig- og næringsetablering av hensyn til nasjonale eller regionale interesser. Det er derfor viktig å gå gjennom eldre reguleringsplaner for å vurdere arealbruken; både med tanke på en bedre utnytting av arealer avsatt til næringsformål eller en omdisponering av arealer mellom f.eks. bolig og næring. Gildeskål kommune har en høy andel av arbeidspendlere inn til kommunen. Det er et mål å få flere til å bosette seg i kommunen.

Når det gjelder sjøarealene, er det kommuneplanens arealdel som legger premissene for arealbruken her. Det har i forbindelse med revidert arealplan vært en prosess rettet mot oppdretts- og fiskerinæringen for å avstemme ulike interesser og behov.

Store deler av Láhko nasjonalpark ligger i Gildeskål kommune og kommunen er medlem i foreningen Norges nasjonalparkkommuner. Foreningens formål er å stimulere og bidra til lokal verdiskaping og næringsutvikling i nasjonalparkkommunene. Det er enda ikke vedtatt en besøksstrategi og forvaltningsplan for Láhko, men når det er på plass, kan kommunen ha et sterkere fokus på mulighetene som Láhko og statusen som nasjonalparkkommune gir for reiselivsnæringen.

5.4. Samferdsel og mobilitet

Kommunen er avhengig av gode løsninger på vei og sjø bl.a. gjennom bedre kollektivtilbud, både internt i kommunen og mellom Gildeskål og Bodø. God kommunikasjon er særs viktig for lokalt næringsliv og muligheten for å utvikle nye arbeidsplasser. Kommunikasjon internt i arbeidsregion er også viktig for å kunne muliggjøre arbeidspendling med bosted Gildeskål. God kommunikasjon mellom steder er i tillegg avgjørende for at barn og unge skal kunne benytte seg av fritidstilbud. Dette gjelder også aktiviteter for eldre som er avhengig av transport. For å få dette til må det jobbes kontinuerlig inn mot regionalt og nasjonalt nivå.

Gildeskål har som overordnet mål å ha en moderne infrastruktur tilpasset behovet til innbyggere, fritidsbeboere, næringsliv og tilreisende. Kommunen har de seneste årene gjennomført en betydelig oppgradering av infrastruktur gjennom store investeringer i kommunale veier, havner, digital infrastruktur (fiber og 5G mobilnett), nærings- og boligtomter, næringsutvikling og en betydelig oppgradering av vannforsyningen

5.5. Samfunnssikkerhet og beredskap

Gildeskål kommune er i ferd med å revidere kommunens risiko- og sårbarhetsanalyse. KommuneROS er et supplement til SaltenROS som ble utarbeidet i 2021. Fra SaltenROS er scenarioene pandemi og hacking rangert til høyest risiko.

Det er også satt i gang et arbeid med å lage ny hovedplan for vann. Her vil vi helt naturlig komme inn på vannberedskapen og brannvannberedskapen.

I forslag til revidert arealdel til kommuneplanen, har naturfare vært et sentralt tema.

Aktsomhetsområder for flom og skred er vist med hensynssoner i plankartet og det er gjennomført utredning av områdestabilitet i utvalgte deler av kommunen der det er åpnet for spredt boligbebyggelse.

6. Status på gjeldende planstrategi

Gjeldende planstrategi ble vedtatt i kommunestyret 12.06.2020 og revidert 12.05.21. I tabellen nedenfor er det redegjort for status på planer i strategien:

Planens navn	Behov	Ansvarlig	Status
Langsiktig			
Kunnskapsgrunnlaget	Revisjon	Ledergruppe Arealplanlegger	Revideres årlig
Kommuneplanens samfunnsdel	Revisjon	Arealplanlegger	Vedtatt 19.10.21
Kommuneplanens arealdel	Revisjon	Arealplanlegger	Under utarbeidelse. Vedtak innen utgangen av 2024.
Handlingsdel med økonomiplan	Revisjon	Økonomisjef/ledergruppe	Revideres årlig
Helhetlig ROS-analyse	Revisjon	Beredskapskoordinator	Er under revisjon, ferdigstilles i 2024
Plan for oppfølging av samfunnssikkerhet og beredskap	Revisjon	Beredskapskoordinator	Vil bli en del av kommunal risiko- og sårbarhetsanalyse
Trafikksikkerhetsplan	Revisjon	Arealplanlegger	Handlingsdelen revideres årlig. Rullering av plan ferdigstilles i 2024.
Kommunedelplan for fysisk aktivitet og friluftsliv	Revisjon	Folkehelsekoordinator	Handlingsdelen revideres årlig. Revidert plan vedtatt i 2024.
Oversiktsdokument for folkehelsesituasjonen	Revisjon	Folkehelsekoordinator	Revidere hvert fjerde år
Ruspolitisk plan med alkoholpolitisk handlingsplan	Revisjon	Helse og omsorg/politisk sekretariat	Ferdigstilles i 2024
Reiselivsstrategi	Ny	Kommunedirektør/SNU	Utarbeidet arbeidsplan 2023-2024 (men ikke reiselivsstrategi). Reiseliv omtalt i samfunnsdel og strategisk næringsplan.
Personalpolitisk handlingsplan	Revisjon	Personal og organisasjon	Internt arbeidsdokument – ut av planstrategien
Arkivplan	Revisjon	Politisk sekretariat	Internt arbeidsdokument – ut av planstrategien
IKT-plan	Revisjon	IKT	Årlig rullering av tiltaksdel. Endringer skjer så raskt at det er lite hensiktsmessig med IKT-plan. Utgår fra planstrategien
Kulturminneplan	NY	Kultur	Påbegynt, ferdigstilles i 2024?
Oppvekstplan	NY	Familie, oppvekst, kultur	Det skal utarbeides en oppvekststrategi (mål ligger i samfunnsplanen)
Helse- og omsorgsplan	NY	Helse og omsorg	Det utarbeides strategier og rutinebeskrivelser for ulike felt i tråd med lovpålagte oppgaver og krav (mål ligger i samfunnsplanen). Eks: Selvmordsforebygging og rus. Rulleres ved behov.
Bolystplan	NY	Ledergruppen	Ikke påbegynt. Erstattes av bolysprosjektet?

Planens navn	Behov	Ansvarlig	Status
Kortsiktig			Erstattes av sjekklister, rutinebeskrivelser og strategier som revideres jevnlig/årlig og er en del av kommunens kvalitetssystem (interne arbeidsdokumenter)
Beredskapsplan for kommunal kriseledelse	Revisjon	Beredskapskoordinator	
Plan for helsemessig og sosial beredskap	Revisjon	Helse og omsorg	= psykososialt kriseteam
Smittevernplan		Helse og omsorg	
Beredskapsplaner skoler	Revisjon	Familie, oppvekst, kultur	
Beredskapsplan vannforsyning	Revisjon	Plan og samfunn	Inngår som del av ny hovedplan for vann som er under utarbeidelse
Overordnet ernæringsplan		Helse og omsorg	
Kompetanseplan		Personal og organisasjon	
Vedlikeholdsplaner for tekniske bygg	Revisjon	Plan og samfunn	Vedlikeholdsbehovet legges frem årlig i budsjett, og der skal det bygges inn begreper og metodikk for vedlikehold. Utgår fra planstrategien.
Boligpolitisk plan	Revisjon	Helse og omsorg/plan og samfunn	Oppstart i 2024
Reguleringsplaner			
Nygårdstjøen/Ertenvåg	Revisjon	Arealplanlegger	Ikke påbegynt
Sørarnøy sentrum	Revisjon	Arealplanlegger	Ikke påbegynt
Sørarnøy havn	Revisjon	Arealplanlegger	Vedtatt 2021
Sundfjorddalen	NY	Arealplanlegger	Ikke påbegynt
Gang- og sykkelveg Mårnes-Sandhornøy skole	NY	Arealplanlegger	Ikke påbegynt
Gang- og sykkelveg Innøy	NY	Arealplanlegger	Vedtatt 2024
Gildeskål kirkested	Revisjon	Arealplanlegger	Vedtatt 2023 (med innsigelse)
Vågsøen havn	NY	Arealplanlegger	Ikke påbegynt
Kråkneshaugen, Sandhornøy	NY	Arealplanlegger	Ikke påbegynt
Øya	Revisjon	Arealplanlegger	Ikke påbegynt
Skeineshaugen	Revisjon	Arealplanlegger	Under utarbeidelse, vedtak forventes i 2024

I tillegg behandler kommunen private reguleringsplaner. I perioden er følgende planer påbegynt og vedtatt:

- Feøya, påbegynt
- Skauvollhalvøya, vedtatt 2022
- Solvikhaugen, vedtatt 2023
- Storviksanden camping, vedtatt 2024

7. Evaluering av kommuneplanens samfunnsdel

Kommuneplanens samfunnsdel ble vedtatt 19.10.21. Samfunnsplanen tar utgangspunkt i FNs bærekraftsmål og det er utviklet 5 fokusområder med tilhørende mål og strategier. Samfunnsplanen ble til gjennom en omfattende prosess og har et tidsperspektiv på 12 år. Det skal likevel tas opp til vurdering om samfunnsplanen skal rulleres ifm planstrategien.

Samfunnsplanen er et dokument som stadig blir bedre implementert i kommunens øvrige planarbeid. De ulike sektorene tar utgangspunkt i mål og strategier og lager egne strategier og rutinebeskrivelser for ulike fagområder. Dette er dokumenter som årlig revideres/justeres ut fra

eventuelle endringer i behov eller nye krav. Da det kun er tre år siden planen ble vedtatt etter en omfattende prosess, er det lite hensiktsmessig eller ressursmessig forsvarlig å starte ny rullering nå. Samfunnsplanen, inkludert arealstrategien, har mål og strategier som også favner de forventningene regjeringen har til kommunal planlegging.

8. Planbehov innenfor tjenesteområdene

8.1. Helse og omsorg

Lovkrav og kommuneplanens samfunnsdel legger føringer for hvordan kommunen skal jobbe innenfor sektoren. Ut fra dette lages rutinebeskrivelser og strategier innenfor ulike fagfelt. Dette er dokumenter som revideres årlig/jevnlig og som vil inngå i kommunens kvalitetssystem.

8.2. Familie, oppvekst og kultur

Arbeid med kommunens kulturmiljøplan videreføres og planer som er lovpålagte revideres jevnlig.

En ser ikke behov for en egen oppvekstplan, men det vil utarbeides en plan for forebygging av omsorgssvikt og alvorlige atferdsvansker. Planen tar utgangspunkt i lovkrav etter barnevernsreformen, og oppvekstreformen fra 2022, hvor kommunen skal styrke sitt arbeid med forebygging, tidlig innsats, og samhandling mellom tjenestene for barn og unge. Planen tar også utgangspunkt i mål og strategier i samfunnsplanen.

Arbeidet med folkehelse omfatter alle sektorer og planer, og det vurderes som lite hensiktsmessig med egen plan for dette feltet. Folkehelse vil være en viktig del av plan for forebygging av omsorgssvikt og alvorlige atferdsvansker når det gjelder barn og unge, og i handlingsplaner rettet mot konkrete utfordringer/tema.

8.3. Plan og samfunn

Arbeidet med revisjon av kommuneplanens arealdel startet opp i 2022. Det har vært en lang og omfattende prosess, og utkast til revidert plan legges ut til offentlig ettersyn sommeren 2024. Kommuneplanens arealdel tar bl.a. utgangspunkt i nasjonale og regionale interesser, forventninger og føringer, samt i kommuneplanens samfunnsdel og arealstrategi. Det forventes planvedtak i løpet av 2024.

Planbehov

Boligpolitisk plan

Gjeldende boligpolitisk plan ble vedtatt i 2016. Det er en økt satsing på boligbygging i Gildeskål, og kommunen har overtatt boligmassen til Gildebo boligstiftelse. Det er ønskelig å få til en målrettet helhetlig boligforvaltning, sikre at boliger er tilrettelagt for fremtidens aldersvennlige samfunn, og sikre at kommunen har tilstrekkelig antall boliger til de vanskeligstilte på boligmarkedet.

Det faktum at det blir flere eldre og at det store antallet bor i eneboliger utfordrer oss til å se på nye måter å bygge boliger på for at folk skal klare å bo hjemme lenger.

Klima- og miljøplan

Det er behov for en overordnet plan for klima og miljø som peker retning for den fremtidige klimatilpasningen i Gildeskål kommune.

Revisjon av eldre reguleringsplaner (RP)

Det er behov for å revidere eldre reguleringsplaner for å legge til rette for en bedre utnyttelse av arealer til næringsetableringer og boligformål. Dette er i tråd med mål og strategier i samfunnsplanen. De reguleringsplanene som vurderes å ha størst potensial er RP for Øya på Innøy og RP for Vågsosen (evt. inkludert boligområde på Kråkneshaugen).

RP for Gildeskål kirkested ble vedtatt i 2023 med innsigelse fra kulturminnemyndigheten til plassering av bygg. Kommunal- og distriktsdepartementet har med vedtak av juni 2024 gitt Nordland Fylkeskommune medhold i sin innsigelse, og reguleringsplanen må endres for å se på ny plassering av bygg. Dette planarbeidet må prioriteres; det er et viktig reiselivsprosjekt med stor betydning for bolyst, verdiskaping, sysselsetting.

Kommunen arbeider med en mulig gjenskaping av deler av det opprinnelige Solvikvannet, jfr tidligere politisk vedtak. Området hvor vannet skal gjenskapes er i dag regulert til industriareal, og størrelsen på området gjør at det er behov for en reguleringsendring til grønnstruktur (friområde). Det er tatt utgangspunkt i at dette blir en enkel reguleringsprosess, da både NVE og andre statlige myndigheter på generelt grunnlag er positive til at naturen blir satt tilbake til sin naturlige tilstand. Kommunen har mottatt tilskudd fra NVE til gjennomføring av tiltaket, med frist for gjennomføring. Det er derfor viktig at reguleringsplanprosessen prioriteres med oppstart høst 2024.

Trafikksikkerhet og trygg skolevei har stort fokus og er viktig for mobilitet og bolyst. Gang- og sykkelveg mellom Mårnes og Sandhornøy skole og barnehage vil fortsatt ha prioritet.

Hovedplan avløp

Hovedplan avløp er kommunens overordnede plan for avløpshåndtering. Planen vil være styrende for kommunens handlings- og økonomiplan, og den skal beskrive hvordan Gildeskål kommune skal oppfylle egne mål, samtidig som krav i lover og forskrifter overholdes. Planen skal gi et best mulig grunnlag for å forstå det langsiktige investeringsbehovet i avløpssektoren i kommunen. Krav for å forbedre offentlige avløpssystemer trer i kraft allerede fra 2027, og det haster derfor å få et oppdatert planverk på plass.

9. Tabell: Planbehov 2024-2027

Planer som er listet opp nedenfor er lovpålagte planer og overordnede, strategiske planer som legger føringer for utvikling av Gildeskålsamfunnet i et langsiktig perspektiv. Dette er i stor grad planer som vil bidra til medskaping og involvering av kommunens innbyggere og politikere.

En del av de planene som i gjeldende planstrategi er listet opp under «kortsiktige planer» utgår fra planstrategien og erstattes av sjekklister, rutinebeskrivelser og strategier som revideres jevnlig/årlig. Dette er en del av kommunens kvalitetssystem og er utledet fra lovverk/krav og mål og strategier i kommuneplanens samfunnsdel.

Planens navn	Behov	2024	2025	2026	2027	Ansvarlig	Merknad
Kunnskapsgrunnlaget	Revisjon	x	x	x	x	Ledergruppe Kommuneplanlegger	Revideres årlig
Handlingsdel med økonomiplan	Revisjon	x	x	x	x	Økonomisjef/ledergruppe	Revideres årlig
Beredskapsplan for kommunal ledelse	Revisjon	X	X	X	X	Fellestjenester	Revideres årlig
Arkivplan	Revideres						Ved behov
Trafikksikkerhetsplan	Revisjon	X	x	x	x	Kommuneplanlegger	Rullering av plan ferdigstilles i 2024. Handlingsdelen revideres årlig.
Kommunedelplan for fysisk aktivitet og friluftsliv	Revisjon	X	x	x	x	Folkehelsekoordinator	Revidert plan vedtatt i 2024. Handlingsdelen revideres årlig.
Plan for forebygging av omsorgssvikt og alvorlige atferdsvansker	NY	X				Familie, oppvekst og kultur	Under utarbeidelse
Kommuneplanens arealdel	Revisjon	X				Kommuneplanlegger	Ferdigstilles i 2024
Helhetlig ROS-analyse	Revisjon	X				Beredskapskoordinator	Ferdigstilles i 2024
Hovedplan vann	NY	X				Plan og samfunn	Under utarbeidelse
Ruspolitisk plan med alkoholpolitisk handlingsplan	Revisjon	X				Helse og omsorg/politisk sekretariat	Ferdigstilles i 2024
Kulturminneplan	NY		X			Kultur	Under utarbeidelse
Oppvekststrategi	NY	X				Familie, oppvekst og kultur	
Boligpolitisk plan	Revisjon	X	X			Helse og omsorg Plan og samfunn	
Klima og miljøplan	NY		X			Plan og samfunn	
Hovedplan avløp	NY		X			Plan og samfunn	
Oversiktsdokument for folkehelsesituasjonen	Revisjon				X	Folkehelsekoordinator	Revideres hvert 4. år. Har i tillegg årlig oppdatert statistikk for folkehelse som er en del av kunnskapsgrunnlaget.
Reguleringsplaner							
Skeineshaugen	Revisjon	X	X			Kommuneplanlegger	Under utarbeidelse
Inndyr industriområde	Revisjon	X	X			Kommuneplanlegger	Gjenåpning av Solvikvannet; reguleringsendring fra industriformål til grønnstruktur/friområde
Gildeskål kirkested	Revisjon	X	X			Kommuneplanlegger	Plan vedtatt i 2023 med innsigelse fra NFK. Innsigelsen er tatt til følge i KDD og plan må endres (plassering av nytt bygg)
Øya Inndyr	Revisjon		X	X		Kommuneplanlegger	
Vågsosen (evt. inkludert Kråkneshaugen)	NY		X	X		Kommuneplanlegger	
Gang- og sykkelveg Mårnes-Sandhornøy skole	NY				X	Kommuneplanlegger	
Nygårdsjøen/Ertenvåg havn					X	Kommuneplanlegger	

